

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΤΕΛ ΑΒΙΒ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

3 Daniel Frisch street, Tel Aviv 6473104
Tel.: +972 3 6055299, e-mail: ecocom-telaviv@mfa.gr

10/4/2023

**Οικονομικό & Επιχειρηματικό Ενημερωτικό Δελτίο Ισραήλ
Φεβρουάριος-Μάρτιος 2023**

Οικονομία
<ul style="list-style-type: none">• Διαδοχικές αυξήσεις επιτοκίων από την Κεντρική Τράπεζα του Ισραήλ• Έγκριση από την Ι/Βουλή σε πρώτη ανάγνωση του προϋπολογισμού της περιόδου 2023-2024• Σχέδιο ισραηλινής κυβέρνησης για αντιμετώπιση ακρίβειας και υψηλού κόστους ζωής• Σφοδρή αντίδραση ΠΘ Netanyahu σε προβλέψεις οικονομολόγων για αρνητικές επιπτώσεις προωθούμενης δικαστικής μεταρρύθμισης στην οικονομία• Κατάργηση ειδικού φόρου στα ζαχαρούχα αναψυκτικά
Επισκέψεις-Εκθέσεις
<ul style="list-style-type: none">• Επίσκεψη ΓΓ ΕΟΤ κ. Δ. Φραγκάκη στο Ισραήλ (14-15.2)
Διακρατικές σχέσεις
<ul style="list-style-type: none">• Συνάντηση Προέδρων Ελληνικού Κέντρου Διαστήματος (ΕΛΚΕΔ) και Israel Space Agency (ISA)• Επίσκεψη Υπουργού Εμπορίου ΗΒ στο Ισραήλ
Ενέργεια – Περιβάλλον
<ul style="list-style-type: none">• Πρώτες εξαγωγές ισραηλινού αργού πετρελαίου από Energean

Διαδοχικές αυξήσεις επιτοκίων από την Κεντρική Τράπεζα του Ισραήλ

Η Κεντρική Τράπεζα του Ισραήλ αποφάσισε την αύξηση του βασικού επιτοκίου κατά 0,25% στις αρχές Απριλίου, με αποτέλεσμα αυτό να διαμορφώνεται πλέον σε 4,5%. Πρόκειται για την ένατη κατά σειρά αύξηση σε διάστημα ενός έτους. Το επιτόκιο βρίσκεται πλέον στο υψηλότερο σημείο από το 2008 και εντεύθεν.

Η Κεντρική Τράπεζα προσπαθεί με συνεχείς παρεμβάσεις να ανακόψει τις πληθωριστικές πιέσεις, καθώς πλέον εκφράζει ανοικτά την ανησυχία της για την επίμονη και διαρκή πληθωριστική φάση της οικονομίας. Ο πληθωρισμός κυμαίνεται σε περισσότερο από 5% τους τελευταίους 12 μήνες στο Ισραήλ, ενώ παραμένει υψηλός σε ευρύ φάσμα συνιστωσών του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

Το Τμήμα Ερευνών της Τράπεζας αισιοδοξεί για πτώση του πληθωρισμού στο 3,9% μέχρι το τέλος του έτους, αλλά αναθεώρησε επί τα χείρω την πρόβλεψη του για τον ρυθμό ανάπτυξης της ι/οικονομίας σε 2,5% έναντι αρχικής πρόβλεψης 3% για την ίδια περίοδο. Παράλληλα, το κεντρικό τραπεζικό ίδρυμα επανέλαβε την προειδοποίησή του ότι η προωθούμενη δικαστική μεταρρύθμιση ενδέχεται να προκαλέσει πλήγμα στην ισραηλινή οικονομία, ποσοτικοποιώντας μάλιστα την πρόβλεψή του σε απώλειες της τάξης μέχρι και 2,8% σε ετήσια βάση για το ΑΕΠ της χώρας.

Τέλος, η ΚΤ ανέφερε ότι παρατηρείται επιβράδυνση στην οικονομική δραστηριότητα, χωρίς ωστόσο να σημάνει συναγερμό για περαιτέρω επιδείνωση, καθώς θεωρεί ότι οι θεμελιώδεις παράμετροι που τροφοδοτούν τη δυναμική της ισραηλινής οικονομίας παραμένουν αναλλοίωτες.

Έγκριση από την Ι/Βουλή σε πρώτη ανάγνωση του προϋπολογισμού της περιόδου 2023-2024

Η ολομέλεια της Βουλής (Κνεσέτ) ενέκρινε, σε πρώτη ανάγνωση, τον νόμο για τον προϋπολογισμό της περιόδου 2023-2024. Ο προϋπολογισμός του 2023 ανέρχεται συνολικά σε περίπου 610 δισεκατομμύρια NIS, (περίπου 160 δισ. Ευρώ), ενώ αυτός του 2024 ανέρχεται συνολικά σε περίπου 653 δισεκατομμύρια NIS (περίπου 171 δισ. Ευρώ).

Η ψηφοφορία έγινε ώρες μετά την ανακοίνωση του Ι/ ΠΘ κ. Netanyahu ότι “παγώνει” τις κοινοβουλευτικές διαδικασίες για την δικαστική

μεταρρύθμιση, που έχει προκαλέσει τεράστια πολιτική αναταραχή στη χώρα

Ο ΠΘ Netanyahu υποστήριξε ότι η κατάσταση της χώρας είναι καλύτερη από ποτέ, δηλώνοντας ότι έχει «περάσει» 18 προϋπολογισμούς στον πολιτικό του βίο και δεν υπήρξε ποτέ τόσο θετική αναλογία ΑΕΠ προς χρέος.

Ωστόσο, οι αυξήσεις των επιτοκίων, ο αυξανόμενος πληθωρισμός και το ασταθές σέκελ έχουν προκαλέσει αβεβαιότητα στους επενδυτές. Πολλοί οικονομικοί παράγοντες, συμπεριλαμβανομένου του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, υποστηρίζουν ότι η μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος που επιχειρεί η κυβέρνηση θα καταστήσει τη χώρα λιγότερο ελκυστική για ξένες επενδύσεις και θα προκαλέσει εκροή καταθέσεων προς το εξωτερικό.

Σχέδιο ισραηλινής κυβέρνησης για αντιμετώπιση ακρίβειας και υψηλού κόστους ζωής

Η ισραηλινή κυβέρνηση υποσχέθηκε στην αρχή του έτους την εφαρμογή σχεδίου για την αντιμετώπιση του κύματος ακρίβειας και του υψηλού κόστους ζωής, σε συνέχεια των σχετικών προεκλογικών διακηρύξεων.

Βασικές παραμέτρους του εν λόγω σχεδίου συνιστούν το πάγωμα του τέλους ακίνητης περιουσίας για έναν χρόνο, η μείωση των λογαριασμών για κατανάλωση ηλεκτρικού και νερού κατά 70% και η προσπάθεια για μείωση της τιμής της βενζίνης. Επίσης, η κυβέρνηση επισπεύδει την καταβολή επιδομάτων σε δικαιούχους.

Ο ΠΘ Netanyahu δήλωσε ότι η κυβέρνησή του έχει ως βασική προτεραιότητα την αντιμετώπιση του πληθωριστικού κύματος και τη μείωση του κόστους ζωής, το οποίο, ιδίως στις μεγάλες πόλεις, έχει προκαλέσει έντονη κοινωνική δυσαρέσκεια και εκτιμάται ότι διαδραμάτισε καίριο ρόλο στην κομματική επιλογή σημαντικής μερίδας ψηφοφόρων στις πρόσφατες εκλογές.

Υπενθυμίζεται ότι και η προηγούμενη κυβέρνηση, δια του τέως Υπουργού Οικονομικών Liberman, είχε παρέμβει στην αγορά προκειμένου να περιστείλει τις πληθωριστικές πιέσεις, δίνοντας έμφαση στη μείωση των εισαγωγικών δασμών για σειρά προϊόντων ευρείας κατανάλωσης, όπως τα γαλακτοκομικά, τα ιχθυηρά, τα φρούτα κλπ. Ωστόσο, παρά τις προσπάθειές της, οι οποίες δεν έτυχαν ευνοϊκής αποδοχής από τον κλάδο του λιανεμπορίου, οι τιμές συνέχισαν να καταγράφουν ανοδικές τάσεις.

Σφοδρή αντίδραση ΠΘ Netanyahu σε προβλέψεις οικονομολόγων για αρνητικές επιπτώσεις προωθούμενης δικαστικής μεταρρύθμισης στην οικονομία.

Ο Ι/ΠΘ κ. Benjamin Netanyahu αντέδρασε με σφοδρότητα στις επικρίσεις κορυφαίων οικονομολόγων για την επικείμενη δικαστική μεταρρύθμιση, χαρακτηρίζοντάς τες ως «τσουνάμι ψεμάτων». «Τα βήματα που κάνουμε για την ενίσχυση της δημοκρατίας δεν πρόκειται να βλάψουν την οικονομία», ανέφερε χαρακτηριστικά. Υπενθυμίζεται ότι 270 κορυφαίοι Ισραηλινοί οικονομολόγοι συνυπέγραψαν επιστολή, στην οποία προειδοποιούν ότι η εν λόγω μεταρρύθμιση, η οποία εκτιμάται ότι θα περιορίσει τη δυνατότητα του Ανώτατου Δικαστηρίου να ελέγχει τις αποφάσεις της εκτελεστικής και της νομοθετικής εξουσίας, πρόκειται να προκαλέσει «άνευ προηγούμενου» ζημιά στην ισραηλινή οικονομία. Η επιστολή δημοσιοποιήθηκε μετά τη συνάντηση του ΠΘ με τον Κεντρικό Τραπεζίτη κ. Amir Yaron, ο οποίος, σύμφωνα με δημοσιεύματα, εξέφρασε σοβαρές ανησυχίες για τις επιπτώσεις της μεταρρύθμισης στην οικονομία.

Ο κ. Netanyahu από την πλευρά του, επέμεινε ότι η μεταρρύθμιση είναι προς τη σωστή κατεύθυνση και με οικονομικά κριτήρια, δεδομένου ότι ο ίδιος θεωρεί ως βασικό πρόβλημα την υπερβολική παρεμβατικότητα της δικαιοσύνης, η οποία εμποδίζει τη μεγαλύτερη οικονομική ανάπτυξη. Στον λόγο του επέμεινε ότι η επικείμενη δικαστική μεταρρύθμιση θα άρει, ουσιαστικά, τα εμπόδια των, κατά την γνώμη του, υπέρμετρων κανονιστικών ρυθμίσεων που ισχύουν σήμερα και δεν θα επηρεάσει τη συναλλακτική αξιοπιστία στο Ισραήλ. Παραίνεσε, δε, τους αλλοδαπούς επενδυτές να συνεχίσουν να εμπιστεύονται τη χώρα.

Κατάργηση ειδικού φόρου στα ζαχαρούχα αναψυκτικά

Η Ι/κυβέρνηση αποφάσισε την κατάργηση του ειδικού φόρου στα ζαχαρούχα αναψυκτικά. Υπενθυμίζεται ότι ο φόρος είχε επιβληθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση, προκειμένου να λειτουργήσει ως αντικίνητρο κατανάλωσης των συγκεκριμένων ποτών, τα οποία θεωρούνται βλαπτικά για την υγεία.

Ο φόρος είχε γίνει αντικείμενο σφοδρής κριτικής από τους εκπροσώπους των κοινοτήτων των λεγόμενων Υπερ-ορθόδοξων Εβραίων («Haredi»), οι οποίοι καταναλώνουν κατά κόρον τα σχετικά προϊόντα. Σημειώνεται ότι οι αντιδράσεις των εν

λόγω κοινοτήτων, τα πολιτικά κόμματα των οποίων συμμετέχουν στο παρόν κυβερνητικό σχήμα, είχαν οδηγήσει στην κατάργηση και του φόρου στα πλαστικά μιας χρήσης.

Υπογραμμίζεται ότι νωρίτερα τον Φεβρουάριο, σημαντικοί ισραηλινοί ειδικοί σε θέματα υγείας είχαν δημοσιεύσει σχετικό άρθρο στην κορυφαία ιατρική επιθεώρηση «The Lancet», στο οποίο επισήμαναν τον κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, αλλά και για τη διεθνή αξιοπιστία του Ισραήλ, σε περίπτωση κατάργησης του φόρου.

Επισκέψεις-Εκθέσεις

Επίσκεψη ΓΓ ΕΟΤ κ. Δ. Φραγκάκη στο Ισραήλ (14-15.2)

Πραγματοποιήθηκε στο Ισραήλ επίσκεψη του Γενικού Γραμματέα του ΕΟΤ κ. Δημήτρη Φραγκάκη, από 14 έως 15/2 τ.ε., επί τη ευκαιρία της Διεθνούς Έκθεσης Τουρισμού IMTM 2023.

Ο κ. Φραγκάκης συναντήθηκε με τον Γενικό Δ/ντή του Ι/Υπουργείου Τουρισμού κ. D. Shahar, στο περιθώριο της Έκθεσης. Κατά τη συνάντηση, η οποία διεξήχθη σε άριστο κλίμα, επιβεβαιώθηκε το εξαιρετικό επίπεδο των διμερών σχέσεων και συμφωνήθηκε η ανταλλαγή τεχνογνωσίας αναφορικά με τις πρακτικές προώθησης (marketing) του τουριστικού προϊόντος.

Κατά τη διάρκεια της Έκθεσης, ο κ. Φραγκάκης είχε σειρά συναντήσεων με εκπροσώπους αεροπορικών εταιρειών, tour operators, συναφών επαγγελματιών του τουριστικού κλάδου, της δημοφιλούς αθλητικής ομάδας Maccabi Tel Aviv και τηλεοπτικής παραγωγής που θα γυριστεί στην Ελλάδα. Κατά τις ανωτέρω συναντήσεις, ο κ. Γενικός είχε την ευκαιρία να συζητήσει το επίπεδο της μέχρι τώρα συνεργασίας, καθώς και τις προοπτικές περαιτέρω προώθησής της.

Υπογραμμίζεται, τέλος, η άρτια εικόνα του περιπτέρου του ΕΟΤ, τόσο από πλευράς λειτουργικότητας και εξυπηρέτησης των εκθετών όσο και από πλευράς αισθητικής. Μεταξύ των Ελλήνων εκθετών ήταν οι Περιφέρειες Κρήτης, Κεντρικής Ελλάδας, Βορείου Αιγαίου, Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Ηπείρου, ο Δήμος Βόλου, ο Δήμος Μετεώρων (με δικό του Περίπτερο), το Επιμελητήριο Δωδεκανήσων (με δικό του Περίπτερο) και εταιρείες του ευρύτερου τουριστικού κλάδου (μεταξύ άλλων οι Aegean, Almos, Alpine Zone, Amphitriion, Angsana, Cayo, Xilouris travel. Domotel, Mazi κλπ).

Συνάντηση Προέδρων Ελληνικού Κέντρου Διαστήματος (ΕΛΚΕΔ) και Israel Space Agency (ISA)

Πραγματοποιήθηκε στο Τελ Αβίβ, στο περιθώριο του 18^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου διαστημικής τεχνολογίας "Ilan Ramon", συνάντηση μεταξύ της Ισραηλινής Διαστημικής Αρχής (Israel Space Agency - ISA) και του Ελληνικού Κέντρου Διαστήματος (ΕΛΚΕΔ).

Από ι/πλευράς συμμετείχαν ο Πρόεδρος της ISA κ. Dan Blumberg, ο Γενικός Διευθυντής κ. Uri Oron και ο υπεύθυνος Διεθνών Σχέσεων κ. Zeev Shapira. Από ε/πλευράς συμμετείχαν ο Πρόεδρος του ΕΛΚΕΔ κ. Ιωάννης Δαγκλής και ο Δ/νων Σύμβουλος του ΕΛΚΕΔ κ. Νίκος Σέρρης.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης συζητήθηκαν πιθανά πεδία συνεργασίας στον τομέα της διαστημικής τεχνολογίας, των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων των βιομηχανιών του κλάδου.

Επίσκεψη Υπουργού Εμπορίου ΗΒ στο Ισραήλ

Η Υπουργός Επιχειρηματικότητας και Εμπορίου (Business and Trade) του Η.Β., Κ. Badenoch, επισκέφθηκε το Ισραήλ και είχε συνάντηση με τον Ι/Υπουργό Οικονομίας & Βιομηχανίας, κ. Ν. Barkat. Σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες, συζητήθηκε η πορεία των διαπραγματεύσεων για ολοκλήρωση συμφωνίας ελεύθερου εμπορίου Η.Β. -Ισραήλ, οι διμερείς σχέσεις, καθώς και ειδικότερα οι ευκαιρίες που θα μπορούσαν να δημιουργηθούν στον τομέα της τεχνολογίας, των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και της καινοτομίας.

Πρόκειται για την πρώτη επίσκεψη της κας Badenoch στο εξωτερικό με το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο, κατά τη διάρκεια της οποίας συναντήθηκε, εκτός από τον Ι/Υπουργό, με βρετανικές και ισραηλινές εταιρείες, με εξαγωγείς και με αξιωματούχους σε εμπορικούς φορείς, όπως επιμελητήρια κλπ.

Σύμφωνα με δηλώσεις της, το Η.Β. οφείλει να συσφίξει τους διμερείς δεσμούς με χώρες που προπορεύονται στην καινοτομία και την τεχνολογία, όπως το Ισραήλ. Δήλωσε επίσης ότι το διμερές εμπόριο μεταξύ Η.Β και Ισραήλ υπερβαίνει τα 7 δισεκατομμύρια στερλίνες και ότι η υπό διαπραγμάτευση συμφωνία ελεύθερου εμπορίου θα πρέπει να έχει γνώμονα κυρίως τις υπηρεσίες, έτσι ώστε να δοθεί περαιτέρω ώθηση σε ευρύ φάσμα εμπορικών σχέσεων.

Πρώτες εξαγωγές ισραηλινού αργού πετρελαίου από Energean

Σύμφωνα με ανακοίνωση της, ελληνικών συμφερόντων, εταιρείας εξόρυξης υδρογονανθράκων Energean, υλοποιήθηκε στις 14.2 η πρώτη επίσημη εξαγωγή αργού πετρελαίου από το ισραηλινό κοιτάσμα Karish.

Η εξόρυξη αργού είναι ιδιαίτερης σημασίας για τη διαφοροποίηση των πηγών εσόδων της εταιρείας, καθώς δεν συνδέεται με τη ροή φυσικού αερίου, που αποτελεί και τη βασικότερη παράμετρο της επένδυσης. Όπως σημείωσαν σε σχετικό τους δημοσίευμα οι "Financial Times", παρά το γεγονός ότι το Karish είναι πρωτίστως κοιτάσμα φ.α, η παράλληλη εξόρυξη πετρελαίου είναι κρίσιμη για τα οικονομικά δεδομένα του έργου.

Ο Εμπορικός Δ/ντής της Energean σημείωσε ότι, παρά το γεγονός ότι στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος της εταιρείας βρίσκεται το φ.α, δεν υποτιμάται ο ρόλος του πετρελαίου, για το οποίο υπάρχει διαρκής παγκόσμια ζήτηση, ενώ η εταιρεία μπορεί να εγγυηθεί την παραγωγή ποσοτήτων μέσα από σύγχρονες και χαμηλής εντάσεως διοξειδίου εγκαταστάσεις. Η Energean ανακοίνωσε ότι η πρώτη συμφωνία για την εμπορία του προϊόντος συνήφθη με την εταιρεία trading Vitol και ότι το προϊόν εξήχθη σε «διάφορες διεθνείς αγορές» ("various global markets").

Στα ι/ΜΜΕ φιλοξενούνται δηλώσεις και του Δ/ντος Συμβούλου της Energean Μ. Ρήγα, ο οποίος επισήμανε το ιστορικό γεγονός της συμπερίληψης του Ισραήλ στο κλαμπ των χωρών-εξαγωγέων πετρελαίου, χάρη στην επένδυση της εταιρείας του.